

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/karol-wojtylajan-pawel/69834,Portal-internetowy-Pielgrzymki-papieskie-w-okresie-PRL-w-dokumentach.html>

Portal internetowy „Pielgrzymki papieskie w okresie PRL w dokumentach”

Autor: MAREK DĄBROWSKI 15.05.2020

W związku z obchodami kolejnej rocznicy urodzin Jan Pawła II zapraszamy Państwa na portal tematyczny dotyczący pielgrzymek papieskich w okresie PRL.

Strona startowa pielgrzymki.ipn.gov.pl integruje wszystkie serwisy i pozwala na wygodne nawigowanie między nimi. Sekcja „O projekcie” zawiera tekst wprowadzający i podstawowe informacje dla korzystających z portalu. Ze strony startowej projektu mogą Państwo przejść bezpośrednio do stron dotyczących poszczególnych pielgrzymek, gdzie zostały zamieszczone dokumenty, fotografie, grafiki i wiele innych

interesujących pamiątek papieskich wizyt z 1979, 1983 i 1987 roku.

Cyfrowe kopie dokumentów

Do opisów poszczególnych etapów pielgrzymek oraz zagadnień załączono cyfrowe kopie dokumentów zgromadzonych przez organa bezpieczeństwa PRL. Spośród wielu świadectw dotyczących papieskiej wizyty szczególną wartość prezentują dokumenty zachowane w Instytucie Pamięci Narodowej. Duża ilość zgromadzonych materiałów świadczy o zainteresowaniu ówczesnych władz, organów bezpieczeństwa i wojska przebiegiem pielgrzymek, od etapu przygotowań po ich zakończenie. Służba Bezpieczeństwa skrupulatnie śledziła nie tylko otoczenie Jana Pawła II, ale również wszelkie środowiska uznane za wrogie ówczesnej władzy. Pretekstem do podejmowania tych działań były kolejne operacje krypt. „Lato-79” (pierwsza pielgrzymka), „Zorza” (druga pielgrzymka) oraz „Zorza II” (trzecia pielgrzymka). Zdecydowana większość zamieszczonych na portalu informacji pochodzi właśnie z tych spraw. Tego rodzaju dokumenty mają niezaprzeczalny walor historyczny, niemniej należy pamiętać, że przedstawiają one wydarzenia i postacie z perspektywy aparatu władzy, jej systemu wartości oraz sposobu pozyskiwania informacji.

Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski - powitanie na lotnisku Okęcie w dn. 2 VI 1979 r.
Fot. AIPN

Druga pielgrzymka Jana Pawła II

do Polski - powitanie na lotnisku
Okęcie w dn. 16 VI 1983 r. Fot. z
zasobu Archiwum MSW PRL

Kolekcja fotografii

Oprócz dokumentów warto też zwrócić uwagę na pokaźną kolekcję fotografii. Udostępniamy Państwu nie tylko fotografie wytworzone przez funkcjonariuszy służb PRL podczas czynności służbowych, ale również szereg zdjęć z kolekcji prywatnych. Pierwsze z nich miały praktyczną wartość operacyjną – ich autorzy bardziej niż na samym Papieżu skupiali się na fotografowaniu „nielegalnych treści” i uczestników spotkań z Papieżem. Wykonane zdjęcia miały pomóc w identyfikacji osób, a później posłużyć jako materiał dowodowy przed sądami i kolegiami ds. wykroczeń. Z kolei fotografie z zasobów prywatnych zostały przekazane do naszego Archiwum przez osoby prywatne. Zdjęcia te mają wartość kronikarską, sentymentalną, ale również artystyczną. Przykładem czego są zamieszczone zdjęcia Pana Stanisława Składanowskiego.

Trzecia pielgrzymka Jana Pawła II
do Polski - powitanie papieża na
krakowskich Błoniach, kadr z
filmu operacyjnego. Fot. AIPN

**Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła
II do Polski - Msza św. na
krakowskich Błoniach w dn. 10 VI
1979 r. Fot. AIPN**

Grafiki, ulotki, broszury

Ciekawym świadectwem ówczesnych czasów, nastrojów społecznych, ale również nadziei i oczekiwań, jakie Polacy pokładali w kolejnych wizytach Papieża są grafiki, ulotki i broszury konspiracyjne. Większość z tych zamieszczonych na portalu pochodzi z darów prywatnych zgromadzonych między innymi w ramach realizowanego przez Archiwum IPN projektu Archiwum Pełne Pamięci. Co ciekawe również funkcjonariusze SB pieczołowicie zbierali tego rodzaju pamiątki. Oczywiście w podobnym celu co fotografie. Kolportowanie lub nawet samo posiadanie ulotek i innych nielegalnych – w rozumieniu ówczesnych władz – treści mogło być pretekstem do wszczynania spraw operacyjnych, inwigilacji, a nawet stawiania zarzutów karnych.

**Druga pielgrzymka Jana Pawła II
do Polski - Msza św. z udziałem
Papieża w Krakowie-Nowej Hucie
22 VI 1983 r. Fot. AIPN/ S.
Składanowski**

Trzecia pielgrzymka Jana Pawła II
do Polski - msza św. z udziałem
Papieża na gdańskiej Zaspie w
dn. 12 VI 1987 r. Fot. AIPN/ S.
Składanowski

„Nauka i edukacja”

Na koniec warto wspomnieć o dziale „Nauka i edukacja”, gdzie osoby zainteresowane pogłębieniem swojej wiedzy będą miały łatwy dostęp do publikacji on-line, informacji o wystawach, konferencjach i innych projektach naukowych i edukacyjnych IPN dotyczących papieskich pielgrzymek w czasach Polski Ludowej, w tym do materiałów zamieszczonych na portalu przystanekhistoria.pl

Projekt „Pielgrzymki papieskie w okresie PRL w dokumentach” został przygotowany przez Archiwum IPN we współpracy z Biurem Prezesa i Komunikacji Społecznej IPN. Poszczególne serwisy powstawały w latach 2017–2020. Część dotycząca podróży apostolskiej z 1983 r. nie była do tej pory publikowana. Projekt ma charakter rozwojowy, w kolejnym etapie prac są planowane zarówno zmiany funkcjonalne w serwisie, jak i uzupełnianie go o nowe materiały.

pielgrzymki.ipn.gov.pl

COFNIJ SIĘ